

Я стояв на оглядовому майданчику і спостерігав, як заряд ударив у планетоїд. Немов сталева куля, що наскрізь пронизує скляну сферу, залишаючи по собі розпотрошену хмару розрухи і хаосу, так снаряд, випущений з корвета, зніс у небуття цілий планетоїд.

Пригоршне посипалась хмара уламків від удару, оболонка планети тріснула, але до того, як частинки змогли розтанути у повільному танці, снаряд вразив планету вже з іншого боку, потягнувши кінетичною енергією полум'яний шлейф із ядра планетоїда. Він розчинився у порожнечі, більш захопливо і видовищно, ніж будь-який феєрверк. Якусь мить планета була схожа на перевернуту краплю, а тоді час, що був зупинився, знову почав свій відлік, і енергія, що в рази перевищувала силу тяжіння, розірвала світ на шматки – і він просипався полум'яними іскрами у темний космічний простір.

– Яке марнотратство!

Я, мабуть, сказав це вголос, бо Примарх повернув голову.

– Марнотратство? – перепитав він, і в його голосі прозвучало легке здивування. – Ти називаєш це марнотратством? Хіба це було не прекрасно?

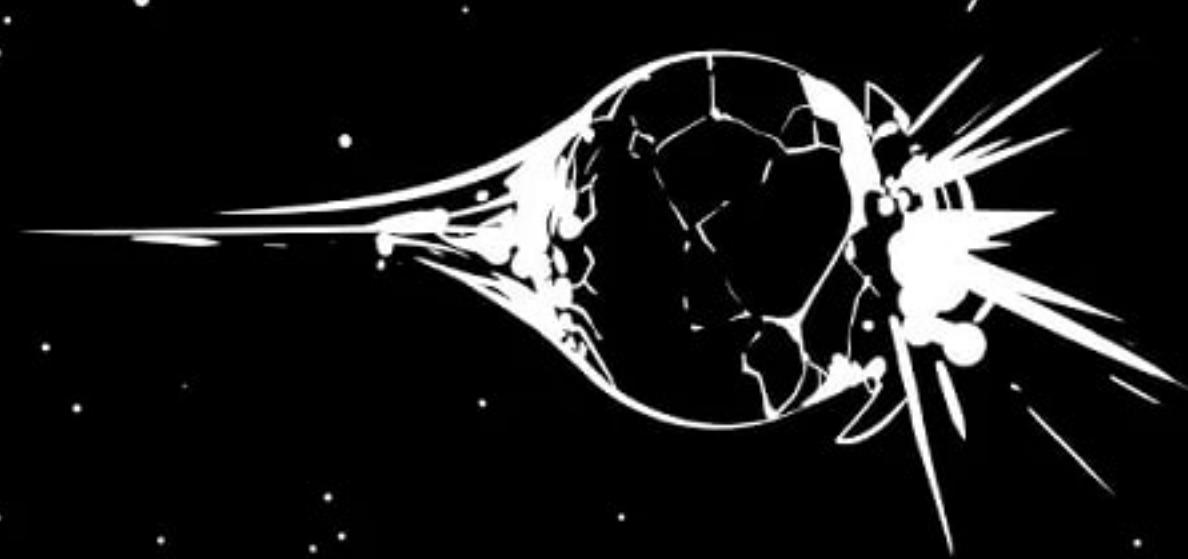
– Невже краса є достатнім приводом для того, щоб знищити цілу планету?

– Не для тебе, наскільки я розумію... – сказав він із сумом і ненадовго замовк. – Ти вважаєш, що це егоїстично, чи не так?

– Я...

– Не треба. Нічого не кажи. Просто дивись...

Я дивився. Але перед очима стояла ще одна планета. Її теж знищили. Не так швидко. Не так красиво. Але так само незворотно.

Я заплющив очі. Я не міг на це дивитися. У смерті рідко є щось видовищне. У смерті не має бути нічого видовищного.

— Простір світу безмежний, — тихо сказав Примарх. — Навіть мені важко до цього звикнути. Все уже десь існує. Ніщо не варте того, щоб ми засмучувались.

Я заперечно похитав головою.

— Будь-яка втрата варта того, щоб ми засмучувались. Якщо світ справді нескінчений, то завжди буде щось, чого ще немає. І це не виникне ні з чого просто зараз.

Я думав про всі ті долі, що не склалися, мрії, що не здійснилися, поривання, що не втілилися в життя... Як відшліфоване, висохле зсередини дерево, чий гладкий золотистий стовбур поскрипув на вранішньому сонці і що йому вже ніколи не пустити нових гілок, бо, попри свою красу, воно мертвє.

— Можливо, твоє обурення стане меншим, якщо я скажу, що для всіх інших планет у цій системі знищення цього планетоїда

крила. Її передні лапи було доцільніше описати як «руками». Вже протягом перших секунд я зрозумів також і те, що ці істоти або сидять і користуються «руками», або шкандають на чотирьох лапах – на відміну від людей, вони не ходять, вони літають.

Дракониця подивилась на мене, тоді вказала головою на свою спину і стала на коліна. Все було ясно, але цього разу, прямо кажучи, страх зробив мене нетямущим. Вона знову нетерпляче вказала на свою спину, деялька секунд поспостерігала за мною і тоді махнула рукою в бік, звідки ми прийшли. Через рівнину поспішали чотири людських силуети, одягнені в чорне.

Я зітхнув і виліз дракониці на спину. До речі, вона була одягнена – тіло вкривала слизька зеленувата тканина, а на животі було видно щось схоже на блискавку.

Могутні крила здійнялись, і ми опинилися в повітрі. Дракониця замахала щосли, і мені здалось, що її живіт майже торкнувся країв скелі. За мить ми вже мчали. Здавалось, що це не тільки потік повітря, але і якась мені невідома сила – очевидно, та ж, що дає цим горам витати, – несе нас ввісінь так обережно, що дракониця трохи хилітала, намагаючись тримати рівновагу. Я тримався за її шию і, оскільки далі політ був плавним, навіть ризикнув озирнутись. Четвірка добралась до краю і заметушилась там. Наче монтували якісь прилад... І тоді в цьому вже не було сумнівів, бо ми ще не були особливо далеко, і мої очі чудово розрізняли, як встановили стрілу з лікоть довжиною, і одна з істот нахилилась, щоби прицілитись.

– Вони зараз у нас стріляти будуть! – загорланив я дракониці.

Вона, звісно, не зрозуміла ні слова, але озирнулась глянути, і це нас урятувало. Стріла рухалась значно швидше, ніж, на мою думку, було можливим. Імовірно, вона би прошила драконицю, але тій вдалося трохи відхилитись убік. Стріла вдарилася об крило і розбилась на блакитно-білі вогні. На щастя, основний стовп вогню проїшов повз нас, пломеніючи сліпучим конусом десь метрів із двадцять і пропаливши в крилі метрову задимлену діру. Якби в мені зробили таку дірку, це би був кінець, та і дракониці це не пішло на користь. Вона скрикнула і смикнула крилом, притягуючи його ближче до тіла. Ми перевернулися в повітрі, і те, що я зміг втриматись, було чистим везінням. На мить здалось, що ми падаємо в безодню, але їй якось вдалося відновити рівновагу, і хоча вона вила, всім тілом здригаючись від болю, ми планерували в напрямку найближчої летючої гори.

Я глянув назад і побачив, як ті типи встановлюють на арбалет другу стрілу. Хоча ми летіли дуже швидко і, незважаючи на поранення дракониці, просунулися десь на кілометр, я боявся, що другий постріл нас зіб'є. Я був достатньо наляканий і злий. Прилаштувався так, щоб триматись однією рукою і підняв кишень куртки перед очі. Я особливо не чекав, що щось трапиться, але пам'ятав, що наче щось таке з кристалами роблять, і, як останню відчайдушну можливість, варто було спробувати

з ліжка. «Слодіваєш, це Мадісові недобре», – думала вона. Просто недобре, і його не мучать нічні жахіття чи привиди дому. Вона навіть не наважувалась уявити, що робитиме, якщо у спальні Мадіса побачить примару, яка душить старого. На саму лише думку про це холодний піт стікав по спині. Дівчина здригнулася всім тілом, тоді знайшла і накинула на плечі теплий халат. Тримаючи в одній руці підсвічник, а іншою притискаючи до грудей торбинку з оберегом, під настирливий дзенівський дівчина прокралася через кімнату і відчинила двері. За дверима стояв густий туман, посеред якого чорніла тінь. Однією рукою вона тримала дріт, а іншу простягала до Марі. У тихому, як домовина, домі пролунав тонкий дівочий крик.

Коли Каарін повернулася додому, у будинку знову було темно, тихо і до біса вогко. Вона відчувала, як волога дихає зі стін і проникає крізь одяг.

«Не дім, а якесь печера», – похмуро подумала Каарін. Навіть серед літа ніде не дінешся від цієї сирості. Котра це вже година? Вона глянула на годинник, що стояв на шафі в кутку коридору. Друга. Ох. Каарін стояла в темному коридорі, слізки котилися по її щоках. Знову пізно. Вона повільно стягнула з плечей плащ і покинула його лежати на сірій підлозі. Жінка зупинилася в коридорі біля шафи і пошукала сірники. Запалила свічки в канделябрі. Тепле жовте світло свічки заспокоювало. Каарін подивилася на мерехтливе полум'я, а тоді рушила до кімнати Макса. Вологостість була такою високою, що здавалося, ніби в коридорі стоїть туман. На півдорозі жінка зупинилася. На сходах темніла дівна пляма. Каарін підійшла ближче. Це був чоловік, біля нього лежала милиця. Мадіс! Каарін кинулася до старого і побачила, що Мадіс лежить нерухомо. Мороз пробіг у жінки під серцем. Помер? Поспіхом присівши, жінка торкнулася чола старого. Тепле. Гаряче.

– Ти така холодна, – промовив Мадіс тремтічним голосом старого, розглощаючи очі. – І що не день стаєш холодніша.

Каарін зіткнула. Живий. Бридке тремтіння ще залишилося в серці. Вона добряче злякалася. Лишна спідниця хвилею огорнула її, коли вона сіла на сходи поруч із чоловіком.

– Ціна вічного життя, – буркнула вона. – Дозволь, я допоможу тобі встати. Що сталося? Що ти тут робиш?

Мадіс сердито зіткнув. Зіткнення вісімдесятирічного старого ножем пронизало жіноче серце. Це був подих умираючого. Каарін заледві підняла його, щоб той сів.

– Не знаю, – сказав він. – Я спав, а потім ралтом почув, як Марі кричить. Поспіхом накинув кафтан і пішов подивитися, – він насилу прокашлявся. – Ти знаєш, що я вже не здужаю ходити по сходах. В очах мені потемніло. А далі вже й не пам'ятаю.

– Марі? Що з Марі? – наполохалася Каарін.

- Хочете щось сказати? – звернувся він до боцмана.
 - Я хотів повідомити, що ми взяли полоненого, якого треба допитати, – випалив боцман.
 - Хто дозволяє вам брати полонених? – крижаним тоном запитав капітан. – Я, здається, такого наказу не віддавав.
 - Враховуючи обставини, я взяв на себе сміливість... – почав боцман.
 - Звідки такі раптові пориви? – саркастично перебив капітан. – Не пам'ятаю, щоб ви раніше відзначалися особливою сміливістю.
- Боцман аж почервонів на обличчі. Йому перехопило подих.
- Можливо, скажете мені, що змусило вас урятувати цього незнайомця? – Капітан не звертав уваги на його емоції.
 - Цей незнайомець, – наголошуючи по слову, відповів боцман, – явний шпигун. Це означає, що його слід допитати і разом з калусою передати в руки контррозвідки. Наш електротехнік сказав, що він не те що в житті не бачив таких пристройів, яку тій калусі, але й навіть приблизно не уявляє, як саме вони працюють.
 - То ви тепер у нас спеціаліст із контррозвідкою? Тоді, значить, вам достеменно відомо, які вказівки були в криптограмі? – тихо запитав капітан, і його голос зазвучав іще більш загрозливо.
 - Н-ні, – промімрив боцман.
 - Ні? Тоді виконуйте свою роботу і дозвольте мені виконувати мою. Поки я капітан цього судна.

Старший командир Хурлу подумки подякував за криптосистему Імперії, яку розуміли лише обрані. Він навіть не знат, що на нього найшло, але сам вигляд того білявого ввігнав його у паніку. У цьому страху було щось ірраціональне, що лякало його ще більше.

- Замість допиту займетесь розтином, – сказав він, повертаючись, щоб піти. – Але голову мені, – додав він, оглянувшись на шпигуна, який лежав на палубі, через плече.
- «З неї буде ще одна перлина в моїй колекції».

Відходячи, він жестом віддав наказ гарматній команді, і перш ніж боцман встиг оком змігнути, гармата з гуркотом повернулась у бік сяючої яйцеподібної калуси. Програмів вибух, у небо піднявся стовп води, і калуса перетворилася на стовп полум'я. За мить вода проникла в отвір, і калуса зникла з поля зору. Все, що нагадувало про неї, – це збиті в піну хвилі разом зі шматочками пластику, що плавав в окропі, і чорний їдкий дим, який швидко розвівся на вітрі.

- Зачистити палубу! – гукнув капітан перед тим, як спуститися в люк. – Занурення за п'ять хвиль. Ми не в наших водах, і на цю пожежу можуть зійтися непрохані гости.